

מדיניות ישראל מפרה את הזכות לדיור זקוקה לבדיקה מחודשת מיידית –
כך לדברי מומחית בלתי תלויה מטעם האו"ם

ירושלים (12 בפברואר 2012) לדברי רחל רולניק, רפורטרת מיוחדת מטעם האו"ם בנושא הזכות לדיור נאות - "בעקבות ההפרטה, הדה – רגולציה והמסחור בנכסי ציבור שחלו לאחרונה בישראל, גרמה מדיניות תכנון הערים והבנייה לקשיים רבים ביותר ביכולתן של משפחות בעלות הכנסה נמוכה להגיע לדיור בר השגה תוך הפרת זכותם לדיור נאות".

בדברים שנשאה (*) בתום סיור בן שבועיים בישראל ובשטחים הפלסטינים הכבושים, אמרה רולניק: "מדיניות הבנייה בישראל זקוקה לבדיקה מחודשת מיידית כפי שהדבר הוכח במחאה ההמונית בקיץ שעבר".
לדברי רולניק: "לרשויות במדינת ישראל היו בעבר הישגים מרשימים במתן דיור נאות להמוני המהגרים והפליטים היהודים שהגיעו אליה אולם, כיום, מדיניות זו כשלה כאשר מדובר בצרכי המיעוטים וחסרי היכולת".

המיעוטים הפלסטינים החיים בתחומי מדינת ישראל (הידועים גם בשם "ערביי ישראל") והפלסטינים החיים תחת כיבוש צבאי נפגעים מהאיום המתמשך על זכותם לדיור. לדברי רולניק - "בהקשרים משפטיים וגיאוגרפיים שונים לחלוטין הן בגליל ובנגב והן במזרח ירושלים והגדה המערבית, מקדמות הרשויות בישראל מודל פיתוח טריטוריאלי הגורם להדרה, לאפליה ולעקירת מיעוטים מבתיים – במיוחד כנגד הקהילות הפלסטיניות".

לדברי גב' רולניק, התכניות ליישוב מחדש של הבדווים בנגב – בתחומי ישראל – כמו גם עשרות שנים של קידום התנחלויות של יהודים בגדה המערבית ובשכונות פלסטיניות במזרח ירושלים – "הם החזיתות החדשות שבעטיין מגורשים התושבים המסורתיים ובהן מיושמת אסטרטגיה של ייהוד השטח והשליטה בו"

"לכל אורך הביקור שמעתי תלונות חוזרות ונשנות על חוסר בדיור, אימים בפינוי ובהריסת מבנים, צפיפות יתר, ועל הכמות הלא – מידתית של הריסות בתים בקרב הקהילות הפלסטיניות בד בבד עם פיתוח מואץ של יישובים יהודיים בעיקרם הסבירה הרפורטרת.

הזכות לדיור נמנעת אף יותר בשטחים הפלסטינים הכבושים. במזרח ירושלים ובשטחי הגדה המערבית הנתונים לשליטה צבאית, מגבילה המדיניות הננקטת בידי ישראל את הפלסטינים, באמצעים שונים, מלבנות על פי חוק. "מספר הרישיונות הניתנים איננו תואם כלל וכלל את צרכי הבנייה והדבר גורם לפלסטינים

רבים לבנות ללא קבלת רישיון. כתוצאה מכך, נחשבים מבני מגורים פלסטינים רבים או הרחבות בנייה לבלתי חוקיים וכך נתונים התושבים לצווי פינוי ולהריסת בתיהם". בד בבד ציינה הגב' רולניק שהתנחלויות שנבנו תוך הפרת החוק הבינלאומי הובילו לירידה בשטחי הקרקעות ובמשאבים העומדים לרשות הפלסטינים.

המצב חמור אף יותר בעזה. רולניק ציינה שהמצור על רצועת עזה מהווה את הביטוי החמור ביותר להפרדה ולהגבלת יכולת השרידות וההרחבה של הקהילות הפלסטיניות. "פגשתי אנשים שחיים בתת תנאים ומשפחות שבתיהן נהרסו בעקבות מבצעי הצבא הישראלי. אני מפצירה בישראל לשים קץ למצור על מנת להבטיח את קיום הצרכים המינימליים של האוכלוסייה המתגוררת בעזה"

"האסטרטגיה המרחבית של ישראל מעוצבת בעיקרה על פי אמות מידה ביטחוניות בהתחשב ביחסי הלוחמה והעימות בין ישראל לפלסטינים עם גלי האלימות והטרור הכרוכים בהם אולם, אין ספק שהאסטרטגיות המרחביות לתכנון ולפיתוח אורבאני עם היסודות הלא – דמוקרטיים והמפלים שהן מכילות תורמות אף הן, כנראה, להעמקת הסכסוך במקום לקידום השלום" סיכמה הרפורטרת.

גב' רולניק היא מומחית בלתי תלויה אשר מונתה ע"י מועצת האו"ם לזכויות אדם לנתר ולדווח על דיור נאות כחלק מהזכות לרמת חיים נאותה והזכות לאי – אפליה בהקשר זה. במרוצת ביקורה, נפגשה עם פקידי ממשל ונציגים ממשלת ישראל ומהרשות הלאומית הפלסטינית, כמו גם עם אנשי סוכנויות בינלאומיות וארגונים לא – ממשלתיים הן בישראל והן בשטחים הפלסטיניים הכבושים. דו"ח מפורט עם כל הממצאים הקשורים לשליחותה יובא בפני המועצה לזכויות אדם בשנת 2013.

(* יש לעיין בהצהרה המלאה שניתנה בסיום ביקור המשלחת

רחל רולניק (ברזיל) מונתה כרפורטרת מיוחדת לעניין דיור נאות כאחד מרכיבי הזכות לרמת חיים נאותה ולעניין אי – אפליה ע"י המועצה לזכויות אדם של האו"ם במאי 2008. בתוקף תפקידה היא איננה תלויה בממשלה או בארגון כלשהו ומשמשת בתפקיד כאישיות עצמאית בלבד. לגב' רולניק, אדריכלית ומתכננת ערים במקצועה, ניסיון עשיר בנושאי דיור ומדיניות אורבאנית.

ניתן ללמוד יותר אודות התפקיד והעבודה של הרפורטרת לענייני דיור נאות:
<http://www2.ohchr.org/english/issues/housing/index.htm>

דף הבית של OHCHR בשטחים הפלסטיניים הכבושים:
<http://www.ohchr.org/EN/countries/MENARegion/Pages/PSIndex.aspx>

דף הבית של OHCHR בישראל:
<http://www.ohchr.org/EN/Countries/MENARegion/Pages/ILIndex.aspx>

למידע ולשאלות עיתונאיות נא להתקשר:
+272 54 2802116, +272 54 2596453, +41 79752 0484 or write to
srhousing@ohchr.org

לשאלות עיתונאיות הקשורות למומחים בלתי תלויים אחרים מטעם האו"ם:
Xabier Celaya, OHCHR Media Unit (+ 41 22 917 9383 /
xcelaya@ohchr.org)

לשאלות זכויות אדם באו"ם, תוכלו לעקוב אחרינו ברשתות החברתיות:

פייסבוק:
<https://www.facebook.com/unitednationshumanrights>

טוויטר:
<http://twitter.com/UNrightswire>

יו – טיוב:
<http://www.youtube.com/UNOHCHR>

אינדקס אוניברסאלי לזכויות אדם:
<http://uhri.ohchr.org/en>